

Vlaams
Parlement

ingediend op **819** (2015-2016) – Nr. 1
9 juni 2016 (2015-2016)

Verslag van de hoorzitting

namens de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media
uitgebracht door Karin Brouwers

met het Vlaams Instituut voor Archivering (VIAA)
over zijn opdracht en werking in 2016

Samenstelling van de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media:

Voorzitter: Bart Caron.

Vaste leden:

Cathy Coudyser, Marius Meremans, Ann Soete, Wilfried Vandaele, Miranda Van Eetvelde, Herman Wynants;

Caroline Bastiaens, Karin Brouwers, Sabine de Bethune, Joris Poschet;

Lionel Bajart, Jean-Jacques De Gucht;

Yamila Idrissi, Katia Segers;

Bart Caron.

Plaatsvervangers:

Kathleen Krekels, Bart Nevens, Ludo Van Campenhout, Karl Vanlouwe, Manuela Van Werde, Peter Wouters;

Cindy Franssen, Tinne Rombouts, Koen Van den Heuvel, Johan Verstreken;

Rik Daems, Francesco Vanderjeugd;

Tine Soens, Freya Van den Bossche;

Imade Annouri.

INHOUD

I.	Toelichting door het VIAA	4
1.	Focus en model	4
2.	Contentpartners.....	4
3.	Contentgebruikers.....	4
4.	Exploitatiemodel	5
5.	Activiteiten.....	5
6.	Digitalisering	6
7.	Archivering	6
8.	Ontsluiting en interactie.....	7
9.	Aandachtspunten en beleidskader	7
II.	Vragen en opmerkingen van de commissie	8
	Gebruikte afkortingen	11
	Bijlage: zie dossierpagina op www.vlaamsparlement.be	

De Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media hield op 24 maart 2016 een hoorzitting met het Vlaams Instituut voor Archivering over zijn opdracht en werking in 2016.

In het voorliggende verslag wordt occasioneel verwezen naar de uitgebreide powerpointpresentatie die door het VIAA werd gehanteerd. De powerpointpresentatie is raadpleegbaar op de [dossierpagina](http://www.vlaamsparlement.be/dossierpagina) op www.vlaamsparlement.be.

I. Toelichting door het VIAA

1. Focus en model

Debbie Esmans, manager Beleid en Strategie van het VIAA, belicht het VIAA-model met zijn drie kerntaken: digitaliseren, archiveren en interactie. Het VIAA digitaliseert bedreigd audiovisueel materiaal.

In de sectoren cultureel erfgoed en media zijn meer dan 500.000 uur audiovisueel materiaal te digitaliseren. Meer dan negentig partnerorganisaties willen tot hiertoe al in dit model meestappen.

Het VIAA archiveert op een duurzame wijze wat het zelf heeft gedigitaliseerd, maar biedt ook de mogelijkheid om reeds bestaande digitale collecties duurzaam te archiveren. Momenteel is er iets meer dan een petabyte in het archief. Een petabyte is een miljoen gigabyte. Een andere kerntaak is interactie en ontsluiting van het archief, waarbij de focus momenteel beperkt wordt tot het leerplichtonderwijs.

2. Contentpartners

Het VIAA werkt bewust via een netwerk van partners, met het oog op kosten-efficiëntie en kostenbesparing. Het netwerk van partners wordt weergegeven in de powerpointpresentatie. Het bevat naast de Vlaamse overheid de contentpartners die informatie aanleveren, de contentgebruikers en verschillende expertisecentra. Daarnaast zijn er leveranciers die vooral in beeld komen via externe aanbestedingen. Het VIAA probeert ook internationaal te netwerken via partnerships en kennisuitwisseling.

Het digitaliseren en archiveren van audiovisueel materiaal van de contentpartners gebeurt stapsgewijs, afhankelijk van concrete noden, prioriteiten en budgettaire mogelijkheden. In 2016 worden de contentpartners verruimd met een beperkt aantal extra stadsarchieven, de podiumkunsten en de erfgoedcellen, waarbij telkens moet worden afgetoetst wat de noden en verwachtingen zijn, om een accuraat beeld te verwerven van de aard en het volume van het te digitaliseren materiaal.

3. Contentgebruikers

Met betrekking tot de contentgebruikers ligt de nadruk op het onderwijs. Voor het bredere publiek en de onderzoekswereld werd het platform hetarchief.be gecreëerd. Er wordt ook samengewerkt in onderzoekstrajecten met de VRT en KU Leuven, wat resulteerde in het platform nedbox.be, dat het VIAA verder ondersteunt. Er zijn ook samenwerkingsprojecten rond onderzoek met de erfgoedbibliotheek Hendrik Conscience en Bibnet rond de deponering van digitale publicaties, met MIAT en onder andere erfgoedcellen rond de digitalisering van 3D-modellen, en met de Taalunie, Beeld en Geluid en iMinds rond een gedeelde Nederlands-Vlaamse thesaurus.

4. Exploitatiemodel

Het exploitatiemodel van het VIAA bevat twee grote lijnen: content en infrastructuur. Qua content zijn er de niet-exclusieve gebruikersrechten in functie van ontsluiting, die zich momenteel richten op het onderwijs, het wetenschappelijke onderzoek en de bibliotheken. In de toekomst hoopt het VIAA zich meer te richten op het B2B-uitwisselingsplatform om audiovisueel materieel te verhandelen. Een breder toegankelijke catalogus moet het mogelijk maken om voor bepaalde segmenten bijdragen te ontvangen voor raadplegingen.

Qua infrastructuur wordt aan de contentpartners momenteel een bijdrage gevraagd als tegemoetkoming voor de opslagkost. Aan bepaalde segmenten wordt een aanbod van opslag van digitale content aan 'full cost' aangeboden. Voor bepaalde projecten worden bijdragen gevraagd voor het gebruik van de infrastructuur.

5. Activiteiten

Nico Verplancke, directeur van het VIAA, geeft een overzicht van de activiteiten van het VIAA in 2015 en 2016. Het jaar 2015 was tamelijk turbulent wegens de financiële onzekerheid tot eind september, de voorbereiding en realisering van de verzelfstandiging, de verhuis naar een nieuwe locatie aan Dok Noord, en de lancering van twee campagnes: Beeldcapsule en nieuwsvandegroteoorlog.be.

De voorgestelde financiering voor 2016 is 4,02 miljoen euro in de begroting Cultuur en 120.000 euro in de begroting Onderwijs, aangevuld met projectfinanciering en eigen inkomsten. De vzw VIAA heeft een eigen raad van bestuur en is volledig verzelfstandigd tegenover iMinds. Het VIAA is momenteel een kleine flexibele organisatie met achttien personeelsleden. Het organigram wordt in de powerpoint-presentatie weergegeven.

Door de toename van het aantal partners moeten de interne processen via automatisering en een procesgerichte organisatie voort worden geoptimaliseerd, in functie van een optimale dienstverlening. Dit omvat een professionele ondersteuning van de partners, uitbouwen van een helpdesk, een basisrapporteringssysteem met wat waar in het archief zit, een stevige juridische onderbouw, strategische communicatie, actualisering van de website enzovoort.

Via samenwerking worden bestaande en nieuwe partnerships geconsolideerd. Een belangrijk element is het grote aantal en de diversiteit aan partners waarvan het audiovisuele materiaal moet worden gedigitaliseerd. Vaak zijn het partners met een klein aantal dragers, zoals bijvoorbeeld in de podiumkunsten, maar het grote aantal en de diversiteit van het aangeboden materiaal vraagt een goede organisatorische opvolging. Grotere nieuwe partners zijn de landelijke private televisieomroepen.

Er zijn ook vragen voor digitale bewaring buiten het audiovisuele domein. Daar wordt enkel op ingegaan indien het echt nodig is. Daarnaast verkent het VIAA samenwerking met Lias en Packed. De afbakening en uitbouw van dit domein wordt nog onderzocht.

Op het Archief voor Onderwijs wordt ook andere content gebracht dan deze die door de VRT wordt aangeleverd. Dat gebeurt via pilootprojecten in samenwerking met de partners, onder meer Canon Cultuurcel en KaNTL. Uiteraard zijn er ook nieuwe opportuniteiten op het vlak van onderzoek en ontwikkeling.

6. Digitalisering

De focus van het VIAA ligt bij digitalisering van bedreigd audiovisueel materiaal van de contentpartners. De planning en de doelstellingen zijn hierop gebaseerd. Urgentie speelt een belangrijke rol, omdat bedreigde dragers bij voorkeur eerst moeten worden gedigitaliseerd. Uiteraard wordt dit gekoppeld aan een voorafgaande grondige inventarisatie van het materiaal. Het VIAA werkt aan reële marktprijzen en kan kostenefficiënt werken wegens de grote omvang van het digitaliseringsproject.

Momenteel lopen er acht digitaliseringsprojecten met ongeveer 360.000 audiovisuele dragers. Voor nieuwsvandegrooteoorlog.be werden 270.000 pagina's gedigitaliseerd. Er zijn achttien dragertypes en er wordt samengewerkt met ongeveer negentig contentpartners en acht digitaliseringsbedrijven.

Sommige informatiedragers zijn in zeer slechte staat en voor andere dragers is er amper nog afspeelapparatuur voorhanden. In de powerpointpresentatie wordt een stand van zaken weergegeven van de digitaliseringsprojecten en te digitaliseren dragers. Er wordt zoveel mogelijk gewerkt in golven. Informatiedragers die binnenkomen worden eerst grondig geregistreerd, daarna gedigitaliseerd en in het archief opgenomen – zie de kolom 'ingest' in de powerpointpresentatie. De laatste kolom geeft de vermoedelijke einddatum weer van het gehele project, waarbij de horizon loopt tot het jaar 2020.

De volgende tabellen geven een cijfermatige prognose van de voortgang van de digitalisering. De variaties worden vaak veroorzaakt door de mate van beschadiging van de te digitaliseren dragers, en van de digitaliseringskostprijs die per type drager verschilt. Uitstel van digitalisering tot na 2020 is enkel mogelijk voor niet-aangetaste film, waardoor voorrang kan worden gegeven aan het digitaliseren van aangetaste dragers. De registratie en inspectie van de dragers gebeurt wel onmiddellijk, zodat achteraf systematischer kan worden gedigitaliseerd. De snelheid van digitalisering is uiteraard ook afhankelijk van het budget dat hiervoor in de toekomst wordt vrijgemaakt.

Er zijn ook nog een aantal omkaderende projecten, zoals de filmregistratie van de cultureelerfgoedsector, in samenwerking met Cinematek. De collectie wordt geanalyseerd op haar relevantie, en de dragers worden op hun kwaliteit beoordeeld. Voor deze en andere projecten worden voorbereidende stappen voor de digitalisering in kaart gebracht, zoals bijvoorbeeld de registratie van lakplaten. Dat is een bedreigde drager die de VRT in de jaren dertig tot en met vijftig heeft gebruikt, en waarvan de aanbestedingskost voor digitalisering sterk afhankelijk is van de toestand waarin hij wordt aangetroffen. Lakplaten werden vooral gebruikt voor het opslaan van audio: concerten, interviews, muziek.

7. Archivering

Voor duurzame archivering beschikt het VIAA over twee datacenters en een offlinekopie in een bunker. De centra beantwoorden aan alle moderne standaarden. De slide 'Archiefsysteem' geeft een overzicht van de informatiestromen. Het grootste deel van de opslagcapaciteit wordt ingenomen door video, en slechts een fractie door audio en gedigitaliseerde kranten. Voor 2016 worden hoofdzakelijk de bestaande projecten voortgezet, en wordt ook gefocust op het verbeteren van de systemen: capaciteit, beschikbaarheid, performantie. In het kader van de dienstverlening worden ook bestaande en nieuwe digitale collecties gearchiveerd van partners als de provincie Antwerpen, RMM, Vlaams Parlement en VRT. Nieuw voor 2016 is de beschikbaarheid van de dienstverlening 'digital digest' voor alle contentpartners van het VIAA.

Er loopt een project met de plantentuin van Meise voor de opslag van haar gedigitaliseerd archief van gedroogde planten. Het VIAA realiseert de archivering van het gedigitaliseerde materiaal tegen 'full cost'. Op deze wijze genereert het eigen inkomsten en archiveert de plantentuin zijn materiaal tegen aantrekkelijke voorwaarden.

8. Ontsluiting en interactie

Karen Vander Plaetse, manager Marketing en Publieksinteractie van het VIAA, legt uit dat het gedigitaliseerde en gearchiveerde materiaal zo goed mogelijk moet worden ontsloten voor geïnteresseerde doelgroepen. Voor het onderwijs werd in 2013 gestart met het ontsluiten van beeldmateriaal dat in de klas kan worden getoond. Via het project Testbeeld werd audiovisueel materiaal ten behoeve van leerkrachten aangeboden. Eind 2015 beschikte men over 6000 beeld- en audiofragmenten en 1800 gebruikers, waarmee 17 percent van de Vlaamse onderwijsinstellingen werd gecoverd, met een honderdtal bezoeken per week en 25.000 pagina's per maand.

In januari 2016 werd het pilootproject Testbeeld breder bekendgemaakt onder de naam 'Het Archief Onderwijs' en vervolgens ter beschikking gesteld van het hele leerplichtonderwijs. Er werd een eenvoudige toepassing ontwikkeld waarbij na een maand reeds 11.000 actieve gebruikers werden geregistreerd in 52 percent van de Vlaamse onderwijsinstellingen. De thema's 'schrikkeljaar', 'poëzie' en 'mensen op de vlucht' scoorden zeer hoog. Uit de respons van leerkrachten blijkt een zeer grote tevredenheid en toepasbaarheid in de klas. Omdat leerkrachten reeds veel informatie moeten verwerken werden ze niet overstelpt met informatie, maar werd de website vraaggedreven aangestuurd. Dat betekent dat vooraf een selectie van de informatie werd gemaakt, opgesplitst naar verschillende vakken en gebaseerd op leerplandoelstellingen en eindtermen.

Het aanbod wordt steeds geactualiseerd en ook voort uitgebreid naar steeds meer vakken en studiejaren. De samenwerking met partners is belangrijk, evenals de begeleiding van leerkrachten doorheen dit archiefmateriaal. Via een interactieve video worden mediawijze tips meegegeven over de oorsprong van het materiaal en het aanwenden ervan voor de verschillende doelgroepen van leerlingen.

Er worden ook specifieke projecten opgestart, zoals rond de canon van de Vlaamse literatuur, in samenwerking met de Canon Cultuurcel en KaNTL. Er worden tips gegeven om het lesmateriaal zo interessant mogelijk aan te bieden aan de leerlingen. Een ander project in samenwerking met de Canon Cultuurcel is 'Cultuur in de Spiegel'. De Beeldcapsule past in die lijn. Een ander project is nieuwsvandegroteoorlog.be, dat reeds werd toegelicht. De powerpointpresentatie bevat een overzicht van de verschillende projecten, de content en de bezoekers.

9. Aandachtspunten en beleidskader

Nico Verplancke belicht ten slotte een aantal belangrijke aspecten voor het beleidskader, zoals duurzaamheid en de brede inzetbaarheid.

Een duurzaam beleidskader voor het VIAA en een betrouwbare langetermijn-financiering zijn noodzakelijk om de duurzame ontwikkeling van processen rond digitalisering, archivering en interactie te realiseren. De erkenning als archief is noodzakelijk in functie van de juridische legitimatie van de activiteiten van het VIAA. De uitzonderingen in de wetgeving op intellectuele eigendom zijn immers veelal geschreven op maat van archieven, musea en bibliotheken.

Het VIAA pleit er voor om zijn brede inzetbaarheid als dienstverlener over de grenzen van beleidsvelden en sectoren heen in een beleidskader op te nemen. Nu werkt het VIAA vooral crosssectoraal met cultuur, erfgoed en podiumkunsten en met media. Ook andere partners zijn denkbaar. Zo haalt het VIAA nu al eigen inkomsten uit dienstverlening aan wetenschappen. Een beleidskader zou de inzetbaarheid ook breder moeten maken dan enkel audiovisueel materiaal ter beschikking stellen, bijvoorbeeld met betrekking tot de opslag van grote volumes digitale foto's of kranten.

Tot slot wil Nico Verplancke even de vergelijking maken met het Nederlandse model, waaronder Beeld en Geluid. Ook daar verschuift de focus van louter de omroepen naar een breder netwerk. In die context houdt duurzaamheid in dat de samenwerking met partners moet gestoeld zijn op betrouwbaarheid en een langetermijnvisie. Indien een partner vandaag instaat voor bepaalde opslag, moet die daar ook morgen op kunnen rekenen. In dezelfde context is een goede taakverdeling nodig van de kern- en andere activiteiten.

II. Vragen en opmerkingen van de commissie

Karin Brouwers is blij met de positieve evolutie van het VIAA na de perikelen rond de financiering en de verzelfstandiging in 2015. De ontsluiting van het gedigitaliseerde materiaal blijkt voor onderwijstoepassingen erg nuttig, maar uiteraard zijn er nog bredere toepassingen die in de toekomst verder kunnen worden uitgebouwd. De bezorgdheid over de langetermijnfinanciering en de erkenning van de verschillende functies van het VIAA zijn terecht. Werkt het VIAA zelf actief aan het ontwikkelen van een eigen inkomstenmodel? Waarvoor worden momenteel reeds kosten aangerekend en hoe ziet het VIAA dit in de toekomst evolueren? Heeft het VIAA zelf voorstellen over de wijze waarop zijn verschillende functies officieel moeten worden erkend?

Katia Segers sluit zich aan bij deze vragen. Aanvullend polst het commissielid hoe het VIAA zijn exploitatiemodel en de partnerschappen in de toekomst ziet evolueren.

Cathy Coudyser vraagt of het VIAA een langetermijnvisie heeft over zijn eigen positie in de conservering van erfgoedmateriaal. Blijven de kerntaken dezelfde of zullen ook die in de toekomst evolueren? Hoe evolueert de zoektocht naar eigen inkomsten? Zijn er reeds prioriteiten vastgelegd voor de periode na 2020?

Marius Meremans is blij dat door de tegemoetkoming van 4 miljoen euro een oplossing is gevonden voor de financiering van het VIAA. Nochtans was het gevraagde bedrag hoger. Welke toegevingen heeft het VIAA in zijn werking moeten doen, nu de financiële steun minder is dan was gevraagd?

Na 2020 zou er nog 11 percent audiovisueel materiaal te digitaliseren zijn. Is dat een raming op basis van de huidige voorraad, of is dit cijfer gebaseerd op ramingen betreffende eventueel nog te ontvangen opdrachten? Is de afgesproken 15 percent uit eigen inkomsten haalbaar? Hoe staat het met de ontsluiting van 'born digital content'?

Bart Caron peilt of het VIAA zelf betrokken wordt bij de conceptnota cultureel erfgoed. Vergeleken bij andere – hoofdzakelijk papieren – archiefinstellingen, is het VIAA een extreem grote en dure speler. Dat is enkel te verantwoorden indien er voldoende relaties worden gelegd met de culturele en erfgoedsectoren. De vraag naar verdienmodellen is legitiem, maar het moet ook gaan over dienstverleningsmodellen aan de culturele en erfgoedsectoren, net zoals dit momenteel op uitstekende wijze gebeurt tegenover de onderwijsinstellingen. Bart

Caron ziet zelfs toepassingen die tot bij de individuele burger reiken. Zijn er reeds plannen in de zin van een brede publieksgerichte werking? Een uitgebreide werking zou de overheidsfinanciering van het VIAA kunnen legitimeren en kan ook een oplossing zijn om meer eigen inkomsten te genereren.

Nico Verplancke deelt mee dat het exploitatiemodel gebonden is aan een aantal basisgegevens. Het VIAA rekent aan zijn partners geen kosten aan voor de digitalisering van het aangeleverde materiaal, maar koppelt er wel bepaalde rechten aan in verband met de ontsluiting naar specifieke doelgroepen. Daar is een goede reden voor. Bepaalde instellingen beschikken niet over de nodige middelen om de digitalisering van hun archief tegen marktprijzen te financieren. Hierop wachten zou te lang duren, want intussen kan er belangrijk materiaal onherstelbaar beschadigd raken en dus niet meer te digitaliseren vallen. Het mondjesmaat aanleveren van te digitaliseren materiaal zou bovendien een efficiënte planning onmogelijk maken en zou de schaalvoordelen en daarmee de relatief goedkope digitalisering hypothekeren.

Het algemene exploitatiemodel is sterk gelinkt aan de mogelijkheden van het VIAA voor het ontsluiten van de gearchiveerde digitale voorraad. Dit is op zijn beurt gebonden aan een kritische massa, want hoe meer content in het archief, hoe meer mogelijkheden voor exploitatie zich aandienen en hoe groter de interesse van mogelijke partners en gebruikers zal zijn. Daar wordt uiteraard aan gewerkt, met het voorbeeld uit het onderwijs als een van de eerste realisaties.

Uiteraard zal eerst worden gemikt op gemakkelijk te realiseren projecten, en later kunnen projecten met grotere technologische vereisten worden gerealiseerd. De echte commerciële exploitatie van het archief is vooralsnog toekomstmuziek, want gebonden aan de heel complexe rechtenproblematiek. Uiteraard analyseert het VIAA de exploitatiemodellen van buitenlandse zusterorganisaties als het 'Institut National de l'Audiovisuel' en 'Beeld en Geluid'. Dit wordt momenteel reeds vertaald naar een Vlaams model, maar eerst moet er voldoende aanbod in het eigen archief aanwezig zijn.

In 2014 werd het VIAA extern geëvalueerd, gekoppeld aan een buitenlandse benchmark van gelijkaardige buitenlandse instituten. De eigen inkomsten van deze organisaties bedroegen ongeveer 15 percent van het totale budget. Op termijn moet dit ook voor het VIAA realiseerbaar zijn, maar cijfers als 40 percent en meer zijn niet realistisch. Het VIAA is immers geen eigenaar van het materiaal en is bovendien een genetwerkte collaboratieve partner die ook ondersteunend moet werken. Dit geeft andere inkomstenmodellen dan bij commerciële bedrijven, al is dit een beleidskeuze die door de overheid moet worden gedragen. Daarbij komt nog de overweging dat het vragen van grotere bijdragen aan de contentpartners ook op de eigen werkingsmiddelen van deze partners zal wegen. Aangezien zij vaak werken met overheidsdotaties mag het totaaloverzicht van de financiële stromen niet uit het oog worden verloren.

Het VIAA heeft inderdaad minder middelen gekregen dan het had gevraagd. Daarom werd het digitaliseringsritme verminderd tegenover de initiële planning. De interacties met andere partners werden beperkt tot een focus op onderwijs. Deze optie is ook gelinkt aan het feit dat in de beslotenheid van klaslokalen de auteursrechten minder scherp spelen dan bij publieke vertoning. De lastige en ook dure opdracht van het uitklaren van de auteursrechten kon hierdoor worden vooruitgeschoven, maar de beschikbaarheid van het materiaal voor andere partners wordt daarmee in hetzelfde tempo naar de toekomst verlegd. Het opzetten van projecten is gekoppeld aan het aanwerven van deskundigen, uittekenen van modellen, benaderen van partners, testdraaien enzovoort. Hierin zal het VIAA meer terughoudend zijn dan aanvankelijk gepland.

Het VIAA richt zich in het kader van de ontsluiting ook op metadata. Er wordt geïnventariseerd wat er over bepaalde onderwerpen aanwezig is, wat al werd gedigitaliseerd, wat eventueel nog ontbreekt en bij welke partners ontbrekende elementen kunnen worden teruggevonden. Dit geeft inzicht in de beschikbare data en kan eventueel ook een invloed hebben op de volgorde van digitalisering.

De huidige planning van de digitalisering na 2020 betreft 10 percent, en slaat op niet-aangetaste film. Aanvankelijk werd gedacht dat men de digitalisering van film in zijn geheel kon uitstellen tot na 2020, maar metingen van vooral de zuurtegraad van filmarchieven toonden aan dat een versnelde digitalisering nodig was. De digitalisering van niet-aangetaste versies moest hierdoor verder worden vooruitgeschoven. Voor de niet-aangetaste versies is niet de preservatie maar de ontsluiting dringend. Digitale versies zijn daarbij gemakkelijker te ontsluiten dan pellicule. Mettertijd zal het budget voor digitalisering van audiovisuele media langzaam dalen. Het budget voor bewaring en archivering zal min of meer gelijk blijven.

Debbie Esmans verwijst naar de vragen over het beleidskader en de conceptnota cultureel erfgoed (*Parl.St.* VI.Parl. 2015-16, nr. 743/1). Het VIAA werd uitgenodigd om deel te nemen aan een aantal vergaderingen van de focusgroep ter voorbereiding van de conceptnota, waarbij het input heeft gegeven vanuit de eigen ervaring. Uiteraard is het VIAA vragende partij voor een decretale verankering van de functies die het vervult. Er is echter geen officieel standpunt of dit moet gebeuren via het Cultureelerfgoeddecreet of via een specifiek oprichtingsdecreet. Het VIAA heeft in elk geval een zeer brede werking ten dienste van de culturele sector, de mediasector, het onderwijs enzovoort. Mogelijk leidt de verankering van het VIAA binnen het Cultureel-erfgoeddecreet tot een vernauwing van de werking, wat vermoedelijk niet de bedoeling van de decreetgever is. De brede inzetbaarheid ten dienste van diverse sectoren, en mogelijk ook breder dan enkel audiovisuele toepassingen, is in elk geval een algemene bezorgdheid binnen het VIAA.

Nico Verplancke heeft begrip voor de stelling van Bart Caron dat, vergeleken met andere archiefinstellingen binnen het cultureel erfgoed, het VIAA wel een erg groot budget heeft. Dat moet het kunnen verantwoorden door zijn werking en banden met andere instellingen. Het VIAA heeft meer dan negentig partners voor wie het de digitalisering, archivering en ontsluiting van audiovisueel materiaal verzorgt. De optie om deze taken aan één instelling toe te vertrouwen is goedkoper en effectiever dan elke instelling apart met die taken te belasten. Het komt voor de overheid neer op het concentreren van het budget in de plaats van het te distribueren over verschillende instellingen. De schaalvergroting leidt tot meer kwaliteit, kostenefficiëntie en de creatie van een kritische massa aan gedigitaliseerde archieven, waarmee veel meer dienstverlening kan worden verstrekt dan met versnipperde archieven.

Bart CARON,
voorzitter

Karin BROUWERS,
verslaggever

Gebruikte afkortingen

B2B	business to business
KaNTL	Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal- en Letterkunde
KU Leuven	Katholieke Universiteit Leuven
MIAT	Museum over industrie, arbeid en textiel
RMM	Regionale Media Maatschappij
VIAA	Vlaams Instituut voor Archivering (oorspronkelijke naam = Vlaams Instituut voor het Audiovisueel Archief)
VRT	Vlaamse Radio- en Televisieomroeporganisatie
vzw	vereniging zonder winstoogmerk